وتان نامسىن ۇمتپاي، ناقتى بستەپ، مەملەكەتتى گۈلدەندىرەيلى

ـــــ بۇكىل ۇلتتىڭ جاپون شاپقىنشىلارىنا قارشى سوعىسى باستالعاندىعىنىڭ 83 جىلدىعى ساتىندە

□ شينحۋا اگەنتسىگىنىڭ تىلشىلارى ژاڭ جۇنلۇ، لي فاڭ، جاڭ شياۋ

1937 ـ جىلى 7 ـ ايدىڭ 7 ـ كۈنى جاپون شاپقىنشىلارى ژانپيڭچىڭدى ءمىز-باقپاستان زەڭبىرەكپەن اتقىلاپ، لۇگوۇچياۋ كوپىرىنىڭ بويى سى ـ تۇتەكىكە تولىپ، جالاڭداعان سوعىس ءورتىنىڭ شىندە قالدى. جۇڭگو مەن شەتەلدى تىكسىندىرگەن لۇگوۇچياۋ وقيعاسى تۇنلىپ، جۇڭحۋا ۇلتى ەڭ قاتەرلى كەزگە ءدوپ كەلدى.

ۇلت قاتەردە قالعان كەزدە، قاشاندا جۇڭحۋا ۇل ـ قىزدارى كەۋدە كەرىپ العا شعادى!

شاپقىنشىلاردىڭ ملتىق، زەڭبىرەك ۇندەرى شىرت ۇيقىدا جاتقان ۇلتتى وياتتى، لۇگوۇچياۋ كوپىرىنىڭ ۇستىندە بۇكىل ۇلتتىڭ جاپون شاپقىنشىلارىنا قارشى سوعىسىنىڭ العاشقى ملتىعى اتىلدى. چاڭجياڭ داريا-سىنىڭ وڭتۇستىگى مەن سولتۇستىگىندە، ۇلى قورعاننىڭ ءشى ـ سىرتىندا، جاپون شاپقىنشىلارىنا قارشى ۇلتتىق بىرلىكساپتىڭ تۇڭى استىندا، بۇكىل جۇڭحۋا پەرزەنتتەرى ءبىر نيەتپەن جۇمىلىپ، جاۋعا جابال كەكتەنىپ، قايسىپاس قايسارلىقپەن، قان كەشە شايقاس جۇرگىزىپ، سىتەمەگەن سۇرقيالىعى قالماعان جاپون شاپقىنشىلارىمەن جانىن شۇپەرەككە ءتۇيىپ كۇرەسىپ، ومىرلەرىمەن جانە قىزىل قاندارىمەن بۇكىل ۇلتتىڭ جاپون شاپقىنشىلارىنا قارشى سوعىسىنىڭ ايبىندى داستانىن جازدى. توتەنشە ماشاقاتتى شايقاس ارقىلى جۇڭگو حالقى اقىرىندا شاپقىنشىلاردى جەڭىپ، تايۋ زامانىنان بەرگى سىرتقى جاۋدىڭ شاپقىنشىلىعىنا قارسى تۇرۋداعى ءبىرىنشى رەتكى جاپپاي جەڭىسكە قول جەتكىزدى.

ۋاقىت زىمىراپ وتكەنىمەن، رۋح ماڭگى ساقتالادى. جاپون شاپقىنشىلارىنا قارشى سوعىستىڭ ۇلى رۋحى جۇڭگو حالقىن قيىنشىلىق، كەدەرگى اتاۋلىنى جويۋعا باستان ـ ايىق شابىتتاندىرىپ كەلەدى.

83 جىلدان كەيىنگى 2020 ـ جىلى توسىن تۇلعان جاڭا تيپتى ايدارشا ۋيرۇس وكپە قابىنۇ ىندەتى بۇكىل الەمدى شارپىپ، ادامزاتتىڭ ءومىرىنىڭ حاۋىپسىزدىگى مەن سالاماتتىعى اۋىر قاتەرگە ءدوپ كەلدى، بۇل ءبىر رەتكى سى ـ تۇتەكسىز سوعىس.

جۇڭگو كومۋنيستىك پارتياسى قاي ـ قاشان دا حالقتى بارىنەن جوعارى قويۋ، ءومىردى بارىنەن جوعارى قويۋ ۇستانىمنا تاباندى بولىپ، حالقتىڭ ءومىرىنىڭ حاۋىپسىزدىگى مەن دەنساۋلىعىن ءبىرىنشى ورىنعا قويىپ، ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ توسقاۋىل شايقاسىن باتىل باستادى. ءبىر ميلليارد 400 ميلليون جۇڭگو حالقى شىدامدىلىقپەن ۇلەس قوسىپ، ىنتىماقتاسا سەلبەسىپ، ءبىر نيەتپەن ىندەتپەن شايقاسۋدىڭ بەرىك ساقتىق شەبىن ورناتىپ، اسا ماشاقاتتى قۇلشىنىس ارقىلى حۇبەيدى قورعاۋ شايقاسىندا، ۇحاندى قورعاۋ شايقاسىندا شەشۇشى سىپاتتى تابىسقا قول جەتكىزدى، بۇكىل ەلدەگى ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ توسقاۋىل شايقاسىندا ەلەۋلى ستراتەگيالىق تابىسقا قول جەتكىزدى. جۇڭگو ۋيرۇستىڭ تارالۋىن ءونىمدى تەجەپ، بۇكىل الەمنىڭ ىندەتپەن شايقاسۋىنا ماڭىزدى ۇلەس قوستى.

لۇگوۇچياۋدىڭ بويىن تاعى ارالاپ جۇرگەندە، ۋانپيڭ كونە قالاسىن ارالاعاندا، قالا داۋالىنداعى قالىڭ وق نزدەرىنە كوز سالعاندا، جاپون شاپقىنشىلارىنا قارسى سوعىستىڭ ملتىق، زەڭبىرەك ءۇنى ءالى دە قۇلاققا كەلگەندەي بولادى. قازىر ءبىر رەتكى بۇكىل حالقتىڭ ىندەتپەن شايقاسۋىنىڭ دابىلى ۋانپيڭ-چىڭدا قاعىلدى. ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋدىڭ ءبىرىنشى شەبىندە قۇرىلعان 12 ۋاقتىق پارتيا ياچەيكاسىنا نەگىزگى ساتىعا بارعان كادرلار، الەۋمەتتىك اۋماق دەڭسەۋلىق ساقتاۋدان قىزمەت وتەۋ ورتالقتارىنىڭ ەمدەۋ قىزمەتكەرلەرى، حالىق ساقشىلارى، الەۋمەتتىك اۋماق قىزمەتكەرلەرى سياقتى ءتۇرلى ۇيىمدارداعى پارتيا مۇشەلەرى جابال قاتىناسىپ، ۋاقىتتىق پارتيا ۇيىمدارى ءبىر تۇتاس باسشىلىق ەتىپ، ءبىر تۇتاس سايكەستىردى... بۇل بەيجيڭنىڭ تۇتاس قالا بويىنشا اتتانىسقا كەلۇىنىڭ، جالپى حالقتىڭ ىندەتكە قارسى اتتانۋىنىڭ شاعىن كورىنىسى.

83 جىلدان كەيىنگى 2020 ـ جىلى، جاپپاي دوڭگەلەك داۋلەتتىلىكتىڭ شەشۇشى جەڭىسىنە جەتەتىن، كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۋدىڭ شەشۇشى شايقاسىن جۇرگىزەتىن جىل، جۇڭحۋا ۇلتىنىڭ مىڭداردان بەرگى كۇرەس جاساعان ارمانى اقىرىندا رەالدىققا اينالۋ الدىندا تۇر.

كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۋدىڭ شەشۇشى شايقاسىنىڭ شەشۇشى جەڭىسىنە جەتۋ "شايقاس مايدانىندا" قالىڭ پارتيالى كادرلار دا ۋاقىتپەن جاردىسپ، وسى رەتكى قيان ـ كەسكى شايقاستىڭ جەڭىسىنە باتىلدىقپەن قول جەتكىزۋدە. بەيجيڭنەن اۋتوكولىكپەن جۇرگەندە 4 ساعاتتان استام جول قاشىقتىعىنداعى شىكى موڭعۇل ۇلانسابىندا، مەملەكەت دارەجەلى 8 كەدەي حوشۇننىڭ، اۋدانىنىڭ كەدەيلىك قالپاعى تۇگەلدەي النىپ تاستالدى، الايدا ىندەتتىڭ ىقپالى سەبەبىنەن، جەرگىلىكتى ورىننىڭ اۋىل شارۋاشىلىق ونىمدەرى ساتىلماي قالۋ جاعدايى تۇنلىپ، ءىشىنارا شارۋالاردا قايتا كەدەيلەسۋ حاۋپى ـ قاتەرى بەلەڭ بەردى.

"جاقىندا ءبىزدىڭ ۋاقىتشا مىندەت وتەۋگە جىبەرىلگەن كادرلار ۇجىمى مەملەكەت دارەجەلى 8 كەدەي حوشۇندى، اۋدانداعى تاعى دا تۇگەلدەي ارالاپ، 400دەن استام ەگىن، مال شارۋاشىلىق ءونىمىن رەتتەپ تاڭداپ شعىپ، امالىن تاۋىپ وسى كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ، شارۋالارعا كومەكتەسۋ ونىمدەرىن بەيجيڭنىڭ وراسان زور تۇتىنۋ بازارىمەن ۇلاستىردى"، ـ دەدى بەيجيڭ قالاسىنىڭ 5 ـ توپتا شىكى موڭعۇلعا كومەككە كەلگەن كادرى، ۇلانساب قالالىق كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ، ورىندەتۋ كەڭسەسىنىڭ ورىنباسار مەڭگەرۋشىسى لىۋ پىك تانىستىرىپ، "جول ۇسىنىندە بولۋ" ـــ ۋاقىتشا مىندەت وتەۋگە جىبەرىلگەن كەدەيلەردى سۇيەمەلدەيتىن كادرلاردىڭ قىزمەتىندەگى ۇنەمىلىك كۇي، "جەرگىلىكتى بۇقاراعا كومەكتەسپ، زاتتارىن ساتىپ جىبەرە الساق بولعانى، قانشا جۇگىرسەك تە ەشتەڭە ەتپەيدى".

اۋەلگى ماقساتتى ۇمتپاي، بورىشتى ەستە بەرىك ساقتادى! شەشۇشى ساتتە اتويلاپ الدا ءجۇرىپ، قيىن كەزەڭدە باسىن ءباي تىكتى، كومۋنيستىك پارتيا مۇشەلەرى باستان ـ ايىاق اتويلاپ الدا ءجۇرىپ، قاستەرلى بورىشتى اقتادى، حالقتىڭ كەلەلى تاپسىرماسىنىڭ ۇددەسىنەن شقتى".

جالپى حالقتىڭ ىندەتكە قارسى اتتانۋ شايقاس مايدانىندا، 4 ميلليون 600 مىڭنان استام نەگىزگى ساتى پارتيا ۇيىمدارى، 90 ميلليوننان استام پارتيا مۇشەلەرى كەۋدە كەرىپ العا شعىپ، "پارتيا مەن حالقا بارىمدى قۇربان ەتۋگە قاي ـ قاشان دا دايىنمىن" اسقاق سەرت ۇندەرىمەن كۇللى جۇڭحۋانى جاڭعىرتتى، نارت قىزىل پارتيا تۇنىن ىندەتكە قارسى اتتانۋدىڭ ءبىرىنشى شەبىندە اسقاق جەلبىرەتتى...

شەشۇشى شايقاستىڭ شەشۇشى جەڭىسىنە جەتۋدىڭ ەڭ الدىڭعى شەبىندە، كومۋنيستىك پارتيا مۇشەلەرى اي مەن كۇنگە جاڭا الەم اش دەپ جارلىق شاشاتىن اسقاق كۇرەس جىگەرىمەن بۇقارانى باستاپ كەدەيلىككە سايىس جاريالادى. پارتيا 18 ـ قۇرىلتايىنان بەرى، بۇكىل ەلدە جيىنى 255 مىڭ قىستاقتا تۇرۋ قىزمەت اترەتى شعارىلىپ، جيىنى 2 ميلليون 900 مىڭنان استام ءبىرىنشى شۇجي نەمەسە قىستاقتا تۇراتىن كادر تاڭداپ جىبەرىلدى، بۇلاردىڭ 918 مىڭى قازىر قىزمەت ورىندارىندا ىستەۋدە. ولار بۇكىل ەلدەگى كەدەيلىكتەن ارىلتۇ مىندەتىنىڭ ەڭ جاپالى جەرلەرىندە بەرىك تۇرىپ، كەدەيلىك قامالىنا سوققى رەت اتوي سالۋدا...

"بۇكىل ۇلتتىڭ جاپون شاپقىنشىلارىنا قارسى سوعىسىنان جالپى حالقتىڭ ىندەتكە قارسى اتتانۋىنا دەيىن، ونان جاپپاي دوڭگەلەك داۋلەتتى قوعام ورناتۋدىڭ شەشۇشى جەڭىسىنە قول جەتكىزۋگە دەيىن، جاپون شاپقىنشىلارىنا قارسى ۇلى سوعىستىڭ رۋحى باستان ـ ايىاق ءبىزدى ەرلىكپەن العا ىلگەرىلەۋگە شابىتتاندىرىپ كەلەدى"، ـ دەدى بەيجيڭ قالاسى فىڭتاي رايونى ۋانپيڭچىڭ اۋماعى پارتيا قىزمەت كوميتەتىنىڭ شۇجيى بو لان.

كەزىندە لۇگوۇچياۋ وقيعاسىن ءوز باسىنان كەشىرگەن، قازىر جاسى 90عا تاياعان جىڭ فۇلاي قاريا قىزىل جەڭدىك تاعىپ، ۋانپيڭچىڭداعى ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ ەرىكتىلەرىنىڭ ءبىر مۇشەسىنە اينالدى. "بۇرىنعىنى ۇمتۋ ـــ ساتقىندىق دەگەندى بىلدىرەدى، جاپون شاپقىنشىلارىنا قارسى سوعىس تاريحىن، ءسوز جوق، ەستە بەرىك ساقتاۋ كەرەك، جاپون شاپقىنشىلارىنا قارسى سوعىس رۋحىن، ءسوز جوق، جالعاستىرۋ كەرەك!"، ـ دەدى جىڭ فۇلاي.

(شينحۋا اگەنتسىگىنىڭ 7 ـ ايدىڭ 7 ـ كۇنى بەيجيڭنەن بەرگەن حاباري)

2020ـ جىل جوعارى مەكتەپ ەمتيحانىنا نازار

سۇيىسپەنشىلىكتەر توعىسىپ، جوعارى مەكتەپ ەمتيحانى اناعۇرلىم مەيىرگە تولدى

□ گازەتىمىزدىڭ جالپىلىق اقپارات قۇرالدارى ءتىلشىسى يۇي شي

7 ـ ايدىڭ 7 ـ كۇنى جوعارى مەكتەپ ەمتيحانىنىڭ العاشقى كۇنى، ءۇرىمجى قالاسىندا كوپتەگەن تاراۋ مەن قوعامدار ءار سالادا مەيىر جەتكىزۋ ەرەكتىلەرى شارشاپ ـ شالدىقىپ قاندارىنا قاراماستان، ءۇن ـ ءتۇنسىز ۇلەس قوسىپ، كۇش بىرىكتىرىپ، ەمتيحان تاپسىراتىن وقۋشىلار ءۇشىن حاۋپسىز، جايلى، ءتارتىپتى ەمتيحان تاپسىرۋ ورتاسىن قالىپتاستىردى.

ءۇرىمجى قالاسىندا ءارقايسى الەۋمەتتىك قاتىناس كاسىپورىندارى الەۋمەتتىك كولىكتەردىڭ تەحنيكالىق جابدىقتارىنىڭ حاۋىپسىزدىگىن كۇنى بۇرىن تەكسەرىپ، اۋتوبۇزداردىڭ "كىناراتپەن جولعا شعۇننان" اۋلاق بولىپ، ەمتيحان تاپسىراتىن وقۋشىلاردىڭ ءجۇرىس ـ تۇرىسىن بار كۇشپەن قامتاماسىز ەتتى.

"ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋدى ۇدايلاندىرۋدى ويداعداي ىستەۋ العى شارتىندا، ءبىز العاشقى اۋتوبۇزدى ەرتە جولعا شعارۋ، ارناۋلى ادام ورنالاستىرۋ، ءتارتىپ ساقتاۋ، ەمتيحان تاپسىراتىن وقۋشىلاردىڭ جاقىن ماڭدا اۋتوبۇزدان تۇسۋىنە رۇقسات ەتۋ سياقتى شارالاردى قولدانىپ، ەمتيحان تاپسىراتىن وقۋشىلاردىڭ ءجۇرىس ـ تۇرىسىن بار كۇشپەن قامتاماسىز ەتەمىز"، ـ دەدى ءۇرىمجى قالالىق الەۋمەتتىك قاتىناس توبى شەكتى سەرىكتەستىگى تيجارات 2 ـ ءبولىمى 14 ـ اۋتوكولىك اترەتى 105 ـ جول اۋتوبۇزىنىڭ شوفەرى جاڭ يۇەلياڭ تانىستىرىپ.

ەمتيحان تاپسىراتىن وقۋشىلار ەگەر كۇالىگىن ۇمىتىپ كەتۋ، قاتىناس كەپتەلسى سياقتى وقىس جاعدايلارعا جولىقسا، جول بويىندا مىندەت وتەپ تۇرعان حالىق ساقشىلارىنان كومەك سۇراسا بولادى... ءۇرىمجى قالالىق قوعام حاۋىپسىزدىگى مەكەمەسى قاتىناس ساقشى بولىمشە اترەتى نقالاستى قىزمەت وتەۋ ەسكەرتۋىن جاريالاعانىنان سىرت، بۇكىل قالاداعى 42 ەمتيحان ورىندارى جانە سول ماڭداعى اۋماقتاردىڭ جول ـ قاتىناس تارتىبىنە الدىن الا ارناۋلى رەتتەۋ ـ جونگە سالۋ ورىستەتىپ، اۋتوكولىكتەردىڭ شۇبىلىن ازايتتى.

"ەمتيحان تاپسىراتىن وقۋشىلاردى تاسىپ مەيىر جەتكىزۋ" قيمىلى تاعى باستالدى. جوعارى مەكتەپ ەمتيحانى كەزىندە، ءۇرىمجى قالاسىندا ەمتيحان تاپسىراتىن وقۋشىلاردى تاسىپ مەيىر جەتكىزگەن 4542 كىرەكولىك ەمتيحان تاپسىراتىن وقۋشىلاردى تەگىن تاسىدى. 19 كىرەكولىك اترەتى ۋادەلەسۋ تەلەفونىن الدىن الا جاريالاپ، كومەك قاجەت ەتەتىن وقۋشىلاردى ۇيىنەن تاسۋ قىزمەتىن ازىرلەدى.

كىرەكولىك جۇرگىزەتىن ءبىر تالاي شوفەر "ەمتيحان تاپسىراتىن وقۋشىلاردى تاسىپ مەيىر جەتكىزۋ" قيمىلىنا ءۇرتىس تالاي جىل قاتىناسقان، شىنجياڭ ساياحات كىرەكولىگى (توبى) شەكتى جاۋاپكەرشىلىك سەرىكتەستىگى لەي فىڭ كولىك اترەتىنىڭ شوفەرى حوۋ حىيىڭ ولاردىڭ ءبىرى.

7 ـ ايدىڭ 7 ـ كۇنى ساعات 7 مولشەرىندە، حوۋ حىيىڭ ءۇرىمجى قالاسىنىڭ شىشاننىنان ءۇرىمجى SOS بالالار قىستاعىنا بارىپ، ەمتيحان تاپسىراتىن ءبىر وقۋشىنى جوعارى مەكتەپ ەمتيحانىنا اپارىپ ـ اكەلدى. ول تىلشىگە بىيل جوعارى مەكتەپ ەمتيحانى كەزىندە، لەي فىڭ كولىك اترەتىندە جيىنى 50 شوفەردىڭ "بىرگە ءبىر" ءتاسىلىن قولدانىپ، ەرەكشە قينىلىعى بار ەمتيحان تاپسىراتىن وقۋشىلارعا مەڭگەرىس، وقۋشىلاردى ءار كۇنى ەمتيحان ورنىنا تۇراقتى اپارىپ ـ اكەلىپ تۇراتىندىعىن ايتتى. "لەي فىڭ كولىك اترەتىنىڭ ءبىر مۇشەسى رەتىندە، مەن ەمتيحان تاپسىراتىن وقۋشىلارعا بار كۇشپەن قىزمەت وتەپ، ولاردىڭ ەمتيحانعا ءساتتى قاتىناسۋىنا مۇمكىندىك جاسايمىن"، ـ دەدى ول.

بۇدان سىرت، 4S دۇكەنى، ساۋدا دۇكەنى سياقتىلار دا وزدىكتەرىنەن "ەمتيحان تاپسىراتىن وقۋشىلاردى تاسىپ مەيىر جەتكىزۋ" قيمىلىن ۇيىمداستىرىپ، "ەمتيحان تاپسىراتىن وقۋشىلاردى تاسىپ مەيىر جەتكىزۋ" ءۇرىمجى قالاسىنىڭ سوتسياليستىك وزەكتى قۇن كوزقاراسىن اسقاقتاتۋىنىڭ ءبىر جىلجىماسى قۇرالىنا اينالدى.

"ساباقتاس، جاپا شەكتىڭ، ءبىر قۇمىرا سۋ ءىشپ ءشولدىدى قاندىرىپ ال". 7 ـ ايدىڭ 7 ـ كۇنى تاڭەرتەڭ، ءۇرىمجى قالالىق 16 ـ ورتا مەكتەبى قاقپاسىنىڭ الدىندا، كۇتىپ تۇرعانىنا ۇزاق ۋاقىت بولعان ەرىكتىلەر جوعارى مەكتەپ ەمتيحانىن تاپسىراتىن ءاربىر وقۋشىنى كۇلىمسىرەپ قارسى الدى جانە ۇزاتىپ سالدى. قۇمىرا ـ قۇمىرا مەنەرالدى سۇلار، "قايراتتاتىن" دەگەن لەبىزدەر ەمتيحان تاپسىراتىن وقۋشىلاردىڭ اناعۇرلىم جايدارى كوڭىل كۇيىمەن ەمتيحانعا قاتىناسۋىنا مۇمكىندىك جاسادى.

جوعارى مەكتەپ ەمتيحانى تاياعان ساين، "ەمتيحان تاپسىراتىن وقۋشىلار ءۇشىن نە ىستەسەم بولار؟" ـــ ءۇرىمجى قالاسى تيانشان رايونى نانۋان كوشەسى اۋماعىن باسقارۋ كوميتەتى نازار اۋدارعان قولامتالى تۇينەگە اينالدى. نانۋان كوشەسى اۋماعىن باسقارۋ كوميتەتى ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ، حالقا قولايلىلىق جاساپ، قىزمەت وتەۋ، حاۋىپسىزدىكتى قامتاماسىز ەتۋ سياقتى جاڭتاردان كىرىسىپ، جوعارى مەكتەپ ەمتيحانىن تاپسىراتىن ورىندارىنداعى توڭىرەگىندەگى قۇرىلىس الاڭدارىنداعى، مەكەمەلەردەگى شۇلدىدى ازايتۋ، كەدەرگىنى جەڭىلدەتۋ قىزمەتتەن جاقسى ىستەۋ، سوندای ـ اق "اتا ـ انالار كۇتۇ رايونىن" ورنالاستىرۋ؛ ماسكى، اۋىز سۇ، قاعاز تاراتۋ سياقتى قىزمەتتەردى وتەۋ ارقىلى، جوعارى مەكتەپ ەمتيحانىن اناعۇرلىم مەيىرلەمدى ەتتى.

جايىمالاپ ەمتيحان جاعدايىن كورىڭىزدەر

7 ـ ايدىڭ 7 ـ كۇنى ءۇرىمجى 1 ـ تامىز ورتا مەكتەبىندەگى ەمتيحان تاپسىرۋ ورىندا العاشقى كەزەڭ ەمتيحاندى تاپسىرىپ بولعان وقۋشىلار ەمتيحان الاڭىنان شىعىپ وتباسىنداعىلارمەن قاۋىشتى.

□ سۋرەتتى گازەتىمىزدىڭ جالپىلىق اقپارات قۇرالدارى ءتىلشىسى شيە لۇڭ تۇسىرگەن

(باسى 1 ـ بەتتە)

نىلقى اۋدانىنىڭ كاسىپ سالاسى ارقىلى جۇمىستاندىرۋدى جەبەپ كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋدەگى ماڭىزدى تۇتقاسى رەتىندە، "ۇكىمەت + باستاماشى كاسىپورىن + كەدەي وتباسى" كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ ۇلگىسىنىڭ ىلگەرىلەتۋىندە، 2017 ـ جىلى تيانيۇن سەرىكتەستىگى شينجياڭ يۇيشۇيچياڭ ەگىن شارۋاشىلىعى اشۇ شەكتى سەرىكتەستىگىن قۇردى، سالمون بالىعى باعمىشىلىعى بازاسىنىڭ باسىمدىققا يە بايلىعىنا سۇيەنىپ ەڭبەكتى كوتەرەگە بەرۋ، بالقشىلار شاتتىعى ساياجايى، ەگىن شارۋاشىلىعى ونىمدەرىن ساتۋ سياقتى تيجارات قيىمدارىن ورىستەتتى.

تيانيۇن سەرىكتەستىگىنىڭ القا باستىعى جاڭ شيۇدىڭ قاراۋىنشا، كەدەي ەگىنشى ـ مالشىلاردىڭ كەدەيلىكتەن ارىلىپ، كىرىستى ارتتىرۋىن جۇزەگە اسىرىپ، ەڭبەك ەتۋگە دەيىن، كەدەي وتباسىلاردىڭ بەلسەندىلىگى تەز ارادا جۇمىلدىرىلدى. ولاردى ونان دا قۇاندىراتىنى، تۇراقتى پايدا بولسىنەن سىرت، سەلبەستىك كووپەراتيۋىنىڭ مۇشەلەرى تاعى سەلبەستىك كووپەراتيۋىنىڭ تيجاراتىنا ارالاسۋ ارقىلى ەڭبەكاقى جانە جارنا ۇقعىن قارجىعا قوسۋ سىندى قوس يگىلىككە كەنەلەدى.

مالشىدان بالقشعا اينالعان وسپان ءارى ـ ءسارى بولعان جوق. "تاۋداعى ءشوپ ازايىپ بارادى، ءومىر بويى مال باقساق تاقىر تاۋعا اينالدىرامىز عوي، كەينگى ۇرپاقتارىمىز نە جەيدى؟".

ايتسەدە جارناعا قوسلۇدىڭ بەلگىلى قاتەرى بولاتىنى تابيعي، باستابىندا وسپان سول 10 مىڭ يۇاننىڭ جەلگە ۇشۇنىنان الاڭداعان بولاتىن. "سەرىكتەستىك كەپىلدىك بەردى، جارنا قوسقان سوڭ 3 جىلعا تولعاندىعى جانە 5 جىلعا تولعاندىعى ەكى رەتكى ورايدا اسىلگى سوماسىن شەگىنىپ شىعۇدى تاڭداۋعا بولادى". بۇل اقشا تاۋىپ، زيان تارتپايتىن جاقسى ءىس، وسپاننىڭ كوڭىلى دە ورنىعىپ قالدى.

باعمىشىلىق بازاسىندا جۇمىستانعانىن كەيىن، وسپان ءار ايدا تۇگەلدەي 4000 يۇان ەڭبەكاقى الادى. 2017 ـ جىلى 11 ـ ايدا، 2019 ـ جىلى 6 ـ ايدا سەرىكتەستىك 609 كەدەي وتباسىنا جيىنى 3 ميلليون 654 مىڭ يۇان پايدانى ءبولىپ بەردى، وسپانعا 6000 يۇان ءتيدى. مۇنداي بايىندى پايدا بايلانىسى مەحانيزمى كاسىپورىن مەن كەدەي وتباسىلارىن تىعىز ماتاستىرىپ، كاسىپورىننىڭ دامۋى مەن كەدەي وتباسىلارىنىڭ كىرىسىن ارتتىرۋ سىندى قوس تيىمدىلىككە قول جەتكىزدى.

2018 ـ جىلى قاراشا اۋىلى بۇكىلدەي كەدەيلىكتەن ارىلۋدى جۇزەگە اسىردى، وسپان دا كەدەيلىك قالپاعىن الىپ تاستادى. قىزمەت ىستەگەننىڭ 3 جىل تولعاننان كەيىن، وسپان سەرىكتەستىك سيعا تارتقان 105 شارشى مەتر ۇيگە يە بولدى، بۇعان ول دارداي مارسيپ قالدى.

"جاڭا ءۇي اۋدان قالاشىعىندا، كەلەر جىلى بالام باستاۋىش مەكتەپ بىتىرگەن سوڭ كوشپە بارعالى وتىرمىن، ولاردىڭ اناعۇرلىم ويداعىداي وقۋ ـ اعارتۋدان يگىلىكتەنۋىنە مۇمكىندىك جاسايمىن". ساعات 17 اينالاسىندا، وسپان مەن بالقشىلار قولدارىنداعى اۋدى كەرى تارتتى، سالمون بالىعى اۋ ىشىندە تايداي تۇلاپ، بالقشىلار جايراڭ قاقتى.

6 جىل دامۋ ارقىلى، تيانيۇن سەرىكتەستىگى زەرتتەۋ ـ اشۇ، جەتىلدىرۋ، باعۋ، وڭدەۋ، سۇىق تىزبەكتى زات اينالىمى، "ينتەرنەت +" سياقتىلار ءبىر تۇلعالاندىرىلعان جاسىل ەكولوگيالىق كاسىپ تىزبەگىن قالىپتاستىردى، قاراشا اۋىلى دا كولدى اينالعان ساياحات ىستىق جەلىسىنىڭ 5 جىلدىق جوسپارىن جاسادى. وسپان پارتيانىڭ ابزال ساياساتىنىنىڭ كوپتەگەن ءۇزى سياقتى كەدەيدىكتەن ارىلىپ، كىرىستى ارتتىرۋدىڭ "التىن توستاعانىن" ۇستاۋدىنا مۇمكىندىك جاساعانىن، ءۇزىنىڭ بۇدان كەيىن قۇلشىنا قىزمەت ىستەپ، وتباسىنداعىلارىن مۇنان دا تاماشا تۇرمىسقا جەتكىزەتىنىن ايتتى.

تەمپەراتۋراسى تومەندەتىلگەن سالمون بالقتارى سالقىن ساقتاۋ ساندىعىنا تيەلىپ، قايتقا شعارىلعاندا قاس قارايىپ كەتتى. قايتقان قايىقتار قاس وزەنىندە ءجۇزىپ بارادى، وسپان بولاشاقتاعى ءبىر ءۇيلى جانىنىڭ باقتىنى تۇرمىسىنىڭ كورىكەم سۇرەتىن ايتىپ كەلەدى. ونى قامتىعان 609 كەدەي وتباسى جوننەن العاندا، كەدەيلىكتەن ارىلىپ، قالپاقتى الۋ مارە ەمەس، قايتا شت جاڭا تۇرمىستىڭ باستاماسى بولماق.